

מסורת הש"ס

כל גגות פרק תשיעי עירובין

צב.

עין משפט
נר מצוה

(א) [שבת מו. ויש"י. ג.] בעיל
עו: פו. א. ויבמות מג. דה
פ: ד. וחס' שם ד"ה
ר"ח. ד. בעיל ת. ע"ש ט.
ע"ש ויש"י. ה. [בבבא' ש'
אחא חזר קטנה שפלה
לגדולה וכן הוצא משנה
דכא לעיל ת. ט. ויכח'
משנן רש"י דכא ד"ה
הגדול וכו' דומא דחזר
קטנה שפלה לגדולה וכו'
אבל כרב אלפס י"ז כנרס'
הפסוק וכן הוצא כגומין
כע"ז והא מן חזר גדולה
וכי וכן עזר לקמן דף ג'
ו. ש"ך לע"ז. ה. ג"ל אפילו
חורבה. ח. ועי' בריטנ"ה,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומי אמר ר'
יוחנן ופי' הלכ' כר' שמעון
החצירות רשות אחת
ואפילו עירובי הסד' וכו'
(ב) תוס' ד"ה אף וכו'
לעיל. י"ז דף פ"ט:

מוסף רש"י

הלכה כסתם משנה.
רבי חסד המשה וכשרה.
דכר' ויש"י ע"ש
שנאן סתם ולא חזר שם
אומרו עילוי כר' שלא יחז'
שניה מפי יחז' ורש"ן
כאלו נקט מפי המומים
וע"ש כמותן [ביצה ב.].
ורודה ארבעה.
סיפא נקט ליה דכר'
למחז' חז' כרש"ש פירות
אלו עולין מכאן ואולתין
ובלכז שלא יורידו למטה
לשתי' שרוא' בלכז
נפשה ולא מיבעט לא לנבי
האי ולא לנבי האי, אבל
עליו מיהו מלחץ ככל
דקדוק פומא הו' סתומה
ואין מערבין אחד [ע"ד]
וכו' וכו' לא שוא'.
רבי שמדל את המשנה לא
שוא' שסתם משנה, שלא
לכא לסתמה, ר' חייא.
תלמוד, מנין לו. שסתם
ממנו שסתם כנרס'
(יבמות מ.ג). גדולה
מוותרת. ולא אכרי בני
קטנה עילוי, דלגבי גדולה
פתח הוא דיש לה שור'
מכאן ומכאן והו' כפי
חצירות ופתח אחד כניסין
דלא אסרן אהדדי, ולקמן
מוקי' על בשרא קטנה
רצנה יותר מעשר דאי
יותר מעשר לא הו' פתח
גבי גדולה [ע"ד ח.].
וקטנה אסורה. דלגביה
לאו פתח הוא אלא פינה
ונעשית רשותן של בני
גדולה שחז' שפלה
עמית (שם). דיוורי גדולה
בקטנה. כלומר אחרי
קטנה. דלגביה הוא
דכונה לגבי, ואין דיוורי
קטנה בגדולה. דלגבי
גדולה פתח הוא ושי
חצירות שש ציניהן פתח
לא אסרן אהדדי כדלחרי
כפרק חלון [לעיל עו].
נכר' הכולל עד עשר
אמות, אם רלו מערבין
שנים ואם רלו מערבין
אחד, מפי שוא' כפתח
ושניהם מותרים זה מזה
[ע"ד ח.].

ומי אמר ר' יוחנן פלי. הלכה כר' שמעון (א) ואפילו עירבו לחצירות רשות
אחת: ובלבד שלא יורידו למטה. אלמא אסור להוציא מחצר לחצירה
אי אמרת בשלמא בעירבו אסור אוקימנא להא בעירבו אבל השתא
במאי תוקמא: שלא יא' זה עומד במקומו. בקרקעית החצר. ל"א
שיהא זה עומד במקומו גרסינן ועל
ראש הכותל קאמר: ויכר' נא לא שוא'.
למשנה זו במשנתנו: רבי חייא.
שקדור וסתם את הדבריתא ותלמידו
היה: מניין לו. זה הפירוש ועולם
למטה דסתם רבי מנאי' צבחים קאמר
שלא יוריד מראש הכותל ויוליד
לצינו: וחורבה אחת ציניהם. לא
שנא שלהם ולא שנא של אחרים דהא
אוקמא כר"ש שאין חילוק רשות אלא
צבחים וכגון שאינה פרוצה לרשות
הרבים: אחת עירבה. לעצמה
ושכיחי מאני צבחים בגווה: אמר רב
הונא נוסחין החורבה לזו
עירבה. להוציא לה כלים ששצמו
בחצר דהא לא שכיחי בה מאני צבחים
הואיל ולא עירבה אבל לשעירבה לא
דבר הונא תלמידו דרבי הוה דלמר
הלכה כר"ש בשלא עירבו אבל עירבו
לא: וחייה בר רב אמר אף לשעירבה.
אני שמעתי מאבא אף לשעירבה
נותנין אותה ומדעתי אני מפרש
דהאי דאמר אבא אף לשעירבה
לאסור את שתייהן קאמר דגור לא
עירבה אטו עירבה דאי מפקי הני
גוהי הני נמי אתו ומפקי: וא"י.
צמה ששמעתי אף לשעירבה להחזיר
קאמר אבא דשתייהן מותרות ולא גור
אבא בעירבה משום מאני צבחים
קשיא לי צבמילא דאבא דאמר לעיל
[ל"א]. הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל
עירבו לא מפני מה אין נותנים חצר
שלא עירבה לחצר שעירבה כתיבם
כליה לתוך חצירה ומוליאם הא לא
גור רב בחורבה כלומר נהי נמי
דתשני לי דהא דאמר רב לעיל אבל
עירבה לא מודה הוא דאותה שלא
עירבה מכנסת ומוליאם כליה לתוך
שעירבה דהא לא שכיחי בה בשלא
עירבה מאני צבחים אר"ג דבבא

והא אמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה. וקשה דסתם ואח"כ
מחלוקת הוא ואמר בהחולן (יבמות דף מ"ב): דלון הלכה כסתם
ואע"ג דלכל הפחות חשיב סתם כרבים כלפי היחיד הכא אין נפקא
מינה דכלאו הכי פליגי רבנן עליה ומירץ הר"ה הכן דעיקר קושא
לר"י אינה אלא דלא גור וצוה הדבר
הו' מחלוקת ואח"כ סתם מחלוקת
בשלש חצירות צמי שהוציאם (לעיל דף
דף מה): וסתם צפרק חלון (לעיל דף
עו): אבל הכא לא פליגי בגזירה:
מפני מה אין נותנין חצר שלא
עירבה לחצר שעירבה.
משום דלא ירי צבחת עירבה ואחא לא
עירבה נקט האי לישנא והוא דהין
דוה מלי למימר מפני מה אין
נותנין חצר שעירבה לשעירבה
ובקונטרס פירש שפיר:
איכא דאמרי אף לשעירבה
ושתייהם מותרות. לפי
האיכא דלמרי קשיא הא דאמר צפרק
הדר (לעיל דף ע"ד). ר' יוחנן אמר " אף
לחורבה ורבי יוחנן לטעמיה דלא גור
דילמא אמי לאפוקי מאני צבחים לחצר
והכא נמי לא גור דילמא אמי לאפוקי
מאני צבחים לחורבה ומאי לטעמיה
הוא דהא אפילו רב דגור הכא גבי
חורבה לא גור:

אף גג דקא דרסי לה רבים. היינו
כלישנא קמא דרב יוסף
לעיל (א) (ג) **גפנים בגדולה אסור**
לזרוע את הקטנה. למי'
(לעיל דף ט:). נראה מנכון ושה
מצפנים נדון משום למי ופתח מיירי
בנכנסין כותלי קטנה לגדולה:
גפנים

והקמן אסור " חצר " גדולה שנפרצה לקטנה גדולה מותרת וקטנה אסורה מפני
שהיא כפתחה של גדולה: **גב' למה לי** למיתני תרתי לרב קתני גג דומיא
דחצר מה חצר מנכרא מחיצתא אף " גג נמי מנכרא מחיצתא ולשמואל גג
דומיא דחצר מה חצר דקא דרסי לה רבים אף גג נמי דקא דרסי ליה רבים
יתיב רבה ורבי זירא ורבה בר רב חנן ויתיב אבוי גבייהו ויתבי וקאמרי
שמע מינה ממתניתין דיוורי גדולה בקטנה ואין דיוורי קטנה בגדולה
כיצד " גפנים בגדולה אסור לזרוע את הקטנה ואם זרע זרעין אסורין
גפנים

שכיחי לא חיישינן דסתמא כי משתמש אינן צבחים. מיהו קשיא לי אמאי אסר אבא כשעירבה להכניס לשלא עירבה
הא לא גור לגבי חורבה: הסס כיון דמינע. כלומר אף לשעירבה דקאמר רב להיתר קאמר וגבי חצירות אמאי גור משום דכיון דמינערי
כלים בחצר שכיחי לאפוקי מאני טובא וחיישינן דלמא מחלפי מאני צבחים במאי דחזר ומפקי לחצירה שהרי נשמרים גם צבוחה אבל חורבה לא
עבדי צה אינשי לאפוקי מאני טובא: איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף לשעירבה ושיסין מותרות ואם סתם שסין אסורות. וטעמא
משום דשמעינן ליה לאבא דקאמר אבל עירבו לא אלמא על כרחך אפילו דחקת למילתיה דאבא לאוקומא להאי דאסר בשעירבה הוא דאסר
לנטול כליה לשלא עירבה אבל שלא עירבה מותרת לתוך שעירבה שמעינן מיהא דאין נותנין שלא עירבה לשעירבה אלמא גור בעירבה
משום מאני צבחים וצבורה נמי על כרחך שעירבה אסורה דהו' אמר אבא דהדין לה למתרייהו לאסורא קאמר לא דמי: הסס. גבי חצירות
כיון דמינערי צבחים בחצר חצירו כבחיירו עבדי לאפוקי לה מאני טובא וחיישינן דלא ליפוק לה מאני צבחים אבל חורבה לא: **בתנאי הגדול**
מוסר. להכניס לו כלי הצית שלמטה ואין בני קטן אסורין עליו דלגבי גדול הך פרצה פתח הוא דשרי בגיפופי וכגון דאין הפרצה יותר
מעשר אבל קטן אסור לו להוציא כלי הצית דבני גדול אסרי עליה דנפרץ לו צמלואו. ודברי הכל היא דאפילו ר' מאיר לא אמר גגין רשות אחת
אלא לכלים ששצמו צמון אבל לכלים ששצמו צבחים לא דומיא דחצר קטנה שפלה לגדולה דלכילי עלמא חצירות רשות אחת הן ולענין כלי
הצבים אסרה גדולה אקטנה: גדולה מותרת. להוציא כלי הצבים שצא אס עירבה לעצמה ולא אסרי עלה בני קטנה: **גב' פריס.** חזר
וגג: מה חזר דמינכרא מחיצתא. שהרי יש לה מחיצות: אף גג. נהי נמי דשרינן ליה צבמחיצות תחתונות משום גוד אסוקי מיהו
מחיצות יכרות צעינן שלא יא' גג בולט חוצה להם דאי לא מינכרא לא אמרינן גוד אסוקי וגדול נמי אסור דאין לו שום מחיצה וכל שאין לו
מחיצות אינו רשות היחיד. כל גגין שלהן חלוקה היו ולא משופעין: ושמואל דאמר [פסג.] אפילו לא מינכראן אמרינן גוד אסוקי להכי מננהי גבי
הדדי דמה חזר דדרסי לה רבים אף גג האי דקתני קטן אסור משום דדרסי רבים מזה לזה דהו' לה מחיצה תחתונה שציניהם מחיצה
נדרסת ולא מצי' למיגד ואסוקה אבל אי לא דרסי צהן אף קטן שרי דאמרינן גוד אסוקי ותפסיק המחיצה ציניהם ואע"ג דמנכרא ולא מינכרא:
דיוורי גדולה. מושלין בקטנה ומושלין אותה אלן: ואין דיוורי קטנה. מושלין בגדולה למושה אלן: אסור לזרוע את הקטנה. דכמאן
דהו'א קטנה כולה צמון גדולה דמי ואפילו מרחיק ארבע אמות מן הגפנים שאפילו צמון הגדולה מותר להרחיק ולזרוע הכא אסור דקתני
מתני' מפני שהיא כפתחה של גדולה אלמא כולה כחד פתח משוה לה: " גפנים מותרין. דהא אין דיוירי קטנה מושלין בגדולה:
גפנים

ה א טור ש"ע א"ח סי'
שער סעף ד:
ו ב מ"י פ"ג מלכות
עירובין הלכה כר' קמג
לחון סה ושנין א טור
ש"ע א"ח שם סעף ג:
ז ג טו"ש ע"ש סעף ד
וכי' שמה סעף טו:
ח ד מ"י פ"ג מלכות
לכאס הלכה יט
וטו"ש ע"י מ"ד ר"ז סעף
מט:

רבינו חננאל

ומי א"ר יוחנן הלכה כר'
שמעון, דהני כין גג בין
חצר רשות אחת הן, והא
איהו דאמר הלכה כסתם
משנה, ותנן בכותל שבין
שתי חצירות דהיא
שחז' היו בראשו פירות
אילו עולין מיכן ואוכלין,
ואילו עולין מיכן
ואוכלין, ובבבא שלא
יורידו למטה, ואי רשות
אחת הן אמאי לא יורידו
למטה, ופרקינן, מאי לא
יורידו למטה דקתני
למטה דבתיים, כלומר
שיכנסו בבתיים אבל
בחצר שרי. אימי והא חגי
אפילו ובבבא שלא
יעמד זה בחצירו ויאכל
וזה בחצירו ויאכל, הנה
אפילו בחצר אסור, ודחי
כי רבי לא שנאה ר'
חייא מניין לו, כלומר
דבר שלא שואו [רבי]
במשנתנו ר' חייא
תלמיד ר' מניין (ה) בידו
משנה שלא שנאה רבי,
מכלל זו שאינה שנויה
במשנתנו לאו דסמכא
היא, איתמר שתי חצירות
אחת ביניהן,
חצר אחת עירבה עם
הבתיים והאחרת לא
עירבה, אמר רב [הונא]
נותנין חורבה לזו,
אחלה שלא עירבה, אבל
[אין] נותנין אחת אחת
שעירבה, גזירה שמה
ויצאי מני דקנו שביחה
בבתיים מן הבתיים לחצר
ומן החצר לחורבה, חייא
בר בר כר', איכא דאמרי
חייא בר בר אמר אף
נותנין זו החורבה גם
לחצר שעירבה ושהינן
מותרות אף בחורבה,
וא"ת מפני מה אין
נותנין חצר חצר עירבה
לחצר שעירבה, ונאמר כי
כל החצירות רשות אחת
הן, התם בחצירות כיון
דמיטרי מני דבתיים
לחצר אתו לאפוקיהו
בחצר שלא עירבה, אבל
בחורבה לא מיטרי,
הילכך לא (אתי)
גזרינן [גזרינן] גזירה דילמא
אתו לאפוקי מני דבתיים
מחיצה, מחיצה גג גדול
סמוך לגג קטן כו', למה
לי למיתנא עד לומה לי
למיתנא חצר, לרב קתני
גג דומיא דחצר מה חצר
דמינכר מחיצתא אף גג
דמינכר מחיצתא, הוא
[דמותר] לטלטל, אבל גג
כיון הגגין דלא מינכרא
אין מוטלשלין
בו אלא ד' אמות.
לשמואל קתני גג דומיא
דחצר מה חצר דקא
דרסי לה רבים, אף גג.

אע"פ דדרסי ליה רבים שרי. חצר גדולה שנפרצה לקטנה גדולה מותרת וקטנה אסורה. כשמצוי לומר דיוורי גדולה בקטנה, כלומר כל הדר בגדולה כאילו גם בקטנה הן נטועים, ואם זרע בקטנה נאסור אותן הורעים, ואין דיוורי קטנה חשובין מכלל דירה הגדולה. עכשיו אם יהיו בגדולה שריגי גפנים, אסור לזרוע בקטנה שחשובין הגפנים שבגדולה כאילו גם בקטנה הן נטועים, ואם זרע בקטנה נאסור אותן הורעים.